

Täysistunto

Keskiviikko 20.6.2018 klo 14.10—21.12

6. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi metsästyslain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 83/2018 vp

Valiokunnan mietintö MmVM 11/2018 vp

Ensimmäinen käsittely

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 6. asia. Käsittelyn pohjana on maa- ja metsätalousvaliokunnan mietintö MmVM 11/2018 vp. Nyt päätetään lakiehdotuksen sisällöstä.

Keskustelu

17.44 **Anne Kalmari kesk** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Näyttipä hetken siltä, että täytyy saada ensin lapset nukkumaan, ennen kuin naakkoja pääsee metsästämään, mutta nyt olemme sitten tässä vaiheessa. Eli tässä on kyse lakiesityksestä, jolla naakka siirretään rauhoitetusta linnusta rauhoittamattomaksi lajiksi, ja näin ollen naakan vahinkoja pystytään entistä paremmin ehkäisemään, kun se on metsästettävä laji. Tämän mahdollistaa se, että naakka on lintudirektiivin 7 artiklassa, eli se ei ole EU:ssa rauhoitettu lintu, vaikka se Suomen luonnonsuojelulaissa on ollut rauhoitettu.

Valiokunta haluaa korostaa sitä, että pesimäaikana edelleenkin tulee hakea poikkeuslupaa aivan kuten ennenkin. Poikkeuslupan hakeminen tosin siirtyy ympäristöhallinnon puolelta riistahallinnolle, jolloin luvan hankkiminen poikkeuslupa-aikana, siis pesintäaikana, varmastikin nopeutuu ja ennen kaikkea se myös halpenee. Mutta valtaosa naakkojen aiheuttamista vahingoista tapahtuu pesimäajan ulkopuolella, ja silloin naakkoja voi metsästää huomioon ottaen kuitenkin normaalit metsästyksen liittyvät säännöt.

Punnitsimme aikanaan tämän lainsäädännön esittämistä ihan sen takia, että samalla kun naakka siirtyy metsästettäväksi lajiksi, sen korvausperuste lähtee pois, eli kun naakan aiheuttamien vahinkojen korvauksia on korvattu noin 100 000 eurolla, tätä korvaussummaa ei jatkossa olisi. Koska kuitenkin eläinten aiheuttamien vahinkojen korvauksia ei pystytä enää maksamaan täysimääräisenä, on järkevää, että poistetaan sieltä sellaisia lajeja, jotka eivät oikeasti ole uhanalaisia, ja niitä voidaan sitten muillakin keinoin vähentää. Meidän ei tule jännittää sitä asiaa, että naakkaa ruvetaan tappamisen kiilto silmissä metsästämään. En usko, että se riistalajina on sellainen, että kukaan noin toimisi. Ainoastaan silloin, kun naakat aiheuttavat vahinkoja, näin tullaan toimimaan.

Valiokunta teki todella hienoa työtä siltäkin osin, että tämä laki saapui valiokuntaan torstaina ja nyt jo tässä sitä käsittelemme. Eli jos tahtotilaa on, laki voidaan tarvittaessa saada hyvinkin nopeasti läpi, ja näin se voidaan saattaa voimaan jo 1. päivä elokuuta uuden metsästyskauden alkaessa. Hienoa toimintaa.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 70/2018 vp

Ja hienoa toimintaa tämä oli siltäkin osin, että valiokunta on itse nostanut tämän asian aiemmassa mietinnössään esille. Näin oikeastaan valiokunta on täysin saanut aikaan sen, että tämä lainsäädäntö, erittäin positiivinen, hyvä muutos, joka helpottaa monia maatalousyrittäjiä esimerkiksi paalivahinkojen torjunnassa tai poikkeuslupien kautta esimerkiksi marjatiiloja tai monia muita yrityksiä, joissa naakat aiheuttavat varastovahinkoja, näin hienosti saatiin maaliin.

Tässä mietinnössä valiokunta nyt sitten kiinnitti huomiota räjähdysmäisesti nousseisiin lintukantoihin merimetson ja valkoposkihanhen osalta. Ne kuuluvat luontodirektiivin II-liitteeseen eli ovat EU:ssa rauhoitettuja lajeja, jolloin katsoimme, että näiden metsästystä, niin sanottua suojametsästystä, tulee luonnonsuojelulain puitteissa pystyä harjoittamaan, kun on kyse ihan miljoonakolonnista. EU:n päässä tulee sitten arvioida, onko uhanalaisuuteen perusteita, mutta niin kauan kuin ne siellä liitteessä ovat, niin parempi on suorittaa suojametsästystä nimenomaan luonnonsuojelulain perusteella. Toimenpiteisiin ryhtymistä vaadimme mahdollisimman pian.

Kiitos valiokunnalle, ja totean, että tähän mietintöön sisältyy vihreiden esittämä vastalause.

17.49 Mikaela Nylander r: Arvoisa puhemies! On hienoa, että maa- ja metsätalousvaliokunta katsoo, että merimetsojen ja valkoposkihanhiin suojametsästystä tulee voida harjoittaa luonnonsuojelulain piirissä, jolloin vahinkoja voidaan edelleen korvata, ja että valiokunta pitää tarpeellisena tätä koskevan sääntelyn toteuttamista mahdollisimman pian. Tämä on todella merkittävä lisäys mietinnön tekstiin, joka nyt velvoittaa vastuuministerin tekemään merimetsa-ongelmalle jotain, ja toivottavasti ministeri ryhtyy toimenpiteisiin hyvin, hyvin ripeällä aikataululla.

Merimetsot aiheuttavat suurta haittaa rannikkoalueellamme. Ne verottavat ammattikalastajien saaliita, ja ne tuhoavat ulosteellaan pesimisaariensa kasvustoa ja puita. Merimetson pesintäkanta on kasvanut voimakkaasti Suomessa. On korkea aika, että sääntelyä helpotetaan ja että merimetson suojelumetsästys voidaan toteuttaa tehokkaalla tavalla.

Värderade talman! I princip möjliggör den finländska lagstiftningen redan för tillfället så kallad skyddsjakt på skarv, i alla fall i teorin. I praktiken har NTM-centralen i Egentliga Finland varit motvillig att bevilja lov för skyddsjakt.

Behandlingstiderna för ansökningarna om undantagslov för storskarvsärenden vid Egentliga Finlands NTM-central är orimligt långa. Många av de ansökningar om undantagstillstånd som lämnats in under hösten 2016 och i början av 2017 har det ännu inte fattats beslut om, och i flera av fallen har handläggningstiderna varit längre än ett år. De som väntat längst, låt mig ta ett exempel: Närpes-Kaskö fiskeområde. Deras ansökan lämnades in den 14 november 2016, och de är alltså inne på sin adertonde månad och de har ännu inte fått något svar eller beslut. Jag upprepar, 18 månader, då den genomsnittliga behandlingstiden enligt NTM-centralens egna bestämmelser borde vara cirka tre månader.

De långa behandlingstiderna strider mot god förvaltning och äventyrar de sökandes rättigheter. Detta är oacceptabelt i en rättsstat som Finland. Dessutom ökar de långa behandlingstiderna på de skador som storskarven orsakar. För att råda bot på skarvproblemen förutsätter jag att vi får en ändring i skarvens skyddsstatus så snart som möjligt, och att regeringen nu visar samma entusiasm vad gäller skarven som de visat kajan.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 70/2018 vp

17.52 Lasse Hautala kesk: Arvoisa herra puhemies! Käsitlemme nyt metsästyslain muuttamista, joka tarkoittaa käytännössä sitä, että naakka siirretään rauhoittamattomien lintujen luetteloon. Tämä lainmuutos mahdollistaa nyt naakkojen aiheuttamien vahinkojen ja haittojen rajoittamisen aiempaa joustavammin ja tehokkaammin.

Kuten kuulumme valiokunnan puheenjohtajan mietinnönesittelypuheenvuorosta, naakat aiheuttavat paljon vahinkoa. Erityisesti ne rikkovat rehupaaleja, sotkevat rehuvarastoja ja osin elintarvikkeiden jalostustiloja. Lisäksi ne pesivät savupiippuihin ja ilmastokanaviin. Eli ne aiheuttavat merkittävästi satovahinkoja, vaarantavat hygieniatasoja ja tuovat suoraan salmonellavaaran elintarviketuotantotiloihin.

Tällä päätöksellä puretaan lisäksi byrokratiaa. Eli tähän mennessä on täytynyt hakea naakkojen hävittämislupaa Varsinais-Suomen ely-keskukselta. He ovat tosin tämän ongelman ymmärtäneet ja ovat aina tehneet tähän mennessä myönteisiä päätöksiä, mutta kuitenkin poikkeusluvan hakeminen, sen käsittelyaika, on kestänyt jopa 2 kuukautta. Eli naakkojen aiheuttamat vahingot ovat edenneet silloin niissä tiloissa jo paljon eteenpäin.

Me katsoimme tosiaan valiokunnassa lisäksi, että valkuposkikihanhien ja merimetsojen suojametsästäystä tulee voida harjoittaa luonnonsuojelulain piirissä. Me tiedämme sen, että etelärannikolla Merenkurkun alueella elikkä tuossa Rannikko-Suupohjan alueella ja sitten Vaasan ympäristössä on jo suuria tuhoalueita, joita erityisesti merimetsot ovat aiheuttaneet. Erityisen vaarallisena minä pidän tätä Unescon maailmanperintökohteen kohdalla, joka on Vaasan kaupungin välittömässä läheisyydessä: sallimmeko me sen, että merimetsot tuhoavat tällaisen luontoharvinaisuuden, mikä on saanut kansainvälistä tunnustusta? Ja toivotaan niin, että tähän tullaan saamaan muutokset.

Rannikko-Suupohjan alueelta viime vuonna lähes 5 000 ihmistä allekirjoitti vetoomuksen, jossa he pyysivät, että voitaisiin hävittää näitä merimetson munia. Sieltä saatu kuva-aineisto oli kyllä todella, todella lohduttoman näköistä. Hieno saari oli näiden lintujen toimesta kaluttu aivan paljaaksi, siellä ei ollut kuin valkoisia kiviä ja puunrunkoja. Kaikki luontoon viittaavat näkökohdat oli sieltä saatu pois hakatuksi.

Naakka on ollut esillä jo itse asiassa useamman eduskuntakauden aikana. Kun itselläni on ollut mahdollisuus olla jo vuodesta 2009 arvostetussa maa- ja metsätalousvaliokunnassa, niin muistan jo tuolta ajalta sen, että valiokunnassa puhuttiin tästä naakkaongelmasta. Eli voidaan todeta, että ongelma on tiedostettu jo usean hallituskauden aikana ja nimenomaan se, että tämä asia pitää hoitaa. Onneksi nyt löytyi sellainen hallituspohja, joka otti vakavasti valiokunnan huolen. Ja kuten kuultiin edustaja Kalmarin, valiokunnan puheenjohtajan, puheenvuorosta, niin valiokunta oli tässä aloitteellinen ja esitti tätä lakiin tehtävää muutosta ministeriölle, ja ministeriö meitä kuultuaan otti ja teki tämän hallituksen ehdotuksen, joka nyt sitten sai ripeän käsittelyn.

Lisäksi haluan lausua parhaat kiitokset kaikille niille oppositiopuolueita valiokunnassa edustaville kansanedustajille, jotka olivat tämän erittäin tärkeän asian takana.

17.57 Hanna Halmeenpää vihr: Arvoisa herra puhemies! Totean tähän alkuun, että tämä hallituksen esitys ei koske merimetson tai valkuposkikihanhien rauhoitussäännösten muuttamista vaan ainoastaan naakkaa. Tähän alkuun on myös hyvä todeta kolme pointtia. Ensinnäkin naakkakanta on runsastunut, ja toiseksi naakat aiheuttavat paikoin selvästi haittaa, kuten satovahinkoja ja ympäristön sotkeentumista. Kolmanneksi naakkojen aiheuttamia vahinkoja on syytä estää ja rajoittaa. Näistä seikoista ei ole epäselvyyttä eikä erimielisyyttä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 70/2018 vp

Arvoisa puhemies! Toinen asia kokonaan on se, onko joillain alueilla, kuten Varsinais-Suomessa ja Pohjanmaalla, ilmenevien paikallisten ja pistemäisten vahinkojen rajoittamisessa oikein mitoitettu toimi hallituksen esityksen mukainen rauhoitetun lintulajin siirtäminen rauhoittamattomien eli metsästettävien lajien luetteloon silloin, kun nykyainsäädäntö hyvin mahdollistaa vahinkojen rajoittamisen vaikuttamalla muun muassa pesintämahdollisuuksiin sekä häätämällä ja metsästämällä naakkoja poikkeuslupamenettelyn puitteissa. Poikkeusluvat ovat toimineet pääsääntöisesti hyvin. Naakka älykkäänä lintuna oppii nopeasti välttämään alueita, joilla niitä häiritään ja ammutaan. Naakkaa koskeva poikkeuslupamenettely on hallinnollisesti kevyt prosessi. Poikkeuslupia myönnetään monivuotisinä ja naakkaa koskevista poikkeusluvista valitetaan vain harvoin.

Arvoisa puhemies! Nykyisin vahingoista ja niiden estämisestä aiheutuvia kuluja maataloille myös korvataan. Tämä käytäntö hallituksen esityksen myötä poistuisi kokonaan. Ympäristöministeriö on korostanut, että naakkojen tappamisen salliminen niiden lisääntymisajan ulkopuolella ei yksin riitä poistamaan naakkojen aiheuttamia vahinkoja ja että vahinkoja tulee edelleen ensisijaisesti pyrkiä vähentämään muilla keinoilla silloin, kun toimiva menetelmä on jo olemassa ja sen käyttö on mahdollista.

Ympäristöministeriö korosti myös sitä, että hallituksen esityksen mukaisen lakimuutoksen toteutuessa on naakan aseman muuttumista koskevassa viestinnässä korostettava, että metsästys on edelleen kiellettyä pesintäaikana sekä eri lisääntymis- ja poikasten kasvatusvaiheissa. Näitä näkökohtia valiokunnan mietinnössä ei valitettavasti huomioida riittävästi ja osin ei lainkaan.

Arvoisa puhemies! Koko lajin rauhoituksen purkaminen on melko äärevä keino paikallisten vahinkotilanteiden estämiseksi. Sekä Luonnonvarakeskus että Suomen ympäristökeskus nostivat lausunnoissaan esille sen, että hallituksen esityksen mukainen lakimuutos aiheuttaisi mahdollisesti naakkojen häirintää ja hävittämistä niilläkin alueilla, missä se ei aiheuta vahinkoja, mikä ei puolestaan edistä muun muassa metsästyksen yleistä hyväksyttävyyttä, mitä pidän tärkeänä.

Arvoisa puhemies! Näistä syistä olen valiokuntakäsittelyssä esittänyt lakiesityksen hylkäämistä ja tulen tuon esityksen tekemään myös tämän lakiesityksen toisessa käsittelyssä. Totean myös, että hallituksen lakiesityksen toteutuessa ja naakan siirtyessä rauhoittamattomien lintulajien luetteloon maa- ja metsätalousministeriön tulisi varmistaa muutoksen vaikutusten seuranta paitsi naakan aiheuttamien vahinkojen myös naakkakannan koon ja levinneisyyden suhteen sekä naakan esiintymisessä mahdollisesti tapahtuvien muutosten todentamiseksi.

18.01 Anne Kalmari kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Edustaja Halmeenpää tuossa totesi, että ennaltaehkäisyllä voitaisiin vahingot torjua. Näin ei ole asianlaita, sillä naakka kulkee pesimispaikalta hyvinkin kauas syömään, ja käytännössä voitte miettiä, että mitä jos kilometrin säteeltä kaikki pesintäpaikat kartoitetaan — melko epätoivoinen työ. Tai kukapa päivystää siellä paalirivistön vierellä seuraamassa, että naakka ei paaleja tule tuhoamaan? Sen sijaan, kun naakka on oppivainen laji, toivomme, että naakat sitten ymmärtävät poistua alueelta sellaisille alueille, joissa vapaana voivat lennellä, kun eivät tule ihmisten pihamaille tai pellonreunuksille tuhoamaan satoa.

Sen lisäksi täytyy muistaa, että kun ennen haettiin näitä poikkeuslupia, niin vaikka niistä [Puhemies koputtaa] ei aivan kaikista ole valitettu, näillä valituksilla on tosiasiallisesti

Pöytäkirjan asiakohta PTK 70/2018 vp

voitu siirtää se poistaminen niin myöhäiseen ajankohtaan, että sitä ei ole käytännössä voinut toteuttaa.

18.03 Lasse Hautala kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Edustaja Halmeenpää tuossa käyttämässään puheenvuorossa mainitsi, että tässä yhteydessä ei olisi otettu huomioon sitä, että metsästys on edelleen kiellettyä pesintäaikana sekä eri lisääntymis- ja poikastenkasvatusvaiheissa. Tämä ei pidä paikkaansa, sillä valiokunta kiinnitti huomiota nimenomaan siihen, että kaikki linnut ovat pesimäaikana rauhoitettuja, joten myös naakalle tullaan säätämään valtioneuvoston asetuksella pesimäajan kattava rauhoitus aika, jonka aikana naakkojen pyydystäminen olisi mahdollista vain Suomen riistakeskuksen myöntämän poikkeusluvan tai metsästyslaissa säädettyjen ilmoitusmenettelyjen nojalla. Eli tämä on tässä valiokunnan mietinnössä otettu huomioon.

18.04 Hanna Halmeenpää vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Aivan oikein, edustaja Hautala, tuo asian mietinnössä onkin. Ilmeisesti kuuntelitte epätarkasti, mitä äsken puhuin. Totesin, että tämä lakiesityksen mukainen muutos ei yksistään riitä poistamaan naakkojen aiheuttamia vahinkoja ja tässä tulisi sitten viestinnässä korostaa sitä, että metsästys on edelleen kiellettyä, ja tätä viestinnän korostamista ei siellä mietinnössä ole. Nuo seikat, mitä edustaja mainitsi, sinänsä siellä ovat — että metsästyssääntöjä noudatetaan — mutta ei sitä mitenkään erikseen ole korostettu, että se viestinnässä tulee huomioida.

Arvoisa puhemies! Kuten puheenjohtaja Kalmari tuossa totesi, naakka todella on oppivainen lintu. Se häviää sieltä, missä sitä häiritään ja ammutaan, ja näin se tekee poikkeuslupien turvinkin. Kun poikkeuslupia nykykäytännön mukaisesti myönnetään monivuotisina, kahdeksi tai kolmeksi vuodeksi kerrallaan, niin olen tulkinnut ja virkavastuullisen viranomaisen vastauksen Varsinais-Suomen ely-keskuksesta saanutkin, että poikkeuslupien toimintateho on ollut hyvä ja vaikuttava. Siitä tässä vain on kyse.

18.05 Eero Reijonen kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Naakkakanta on lisääntynyt niin voimakkaasti, että mielestäni poikkeusluvilla tilannetta ei voi enää hallita. Kerron esimerkin omasta kotikunnastani Liperistä, jossa on mylly ja on ollut myös meijeri: Naakkakanta on lisääntynyt runsaasti, ja on yritetty edetä poikkeusluvilla. Eivät ne naakat ole sieltä hävinneet minnekään vaan edelleenkin häiritsevät koko kirkonkylässä elämää. Eli tilanne on joka tapauksessa se, että nyt tarvitaan järeämpiä toimenpiteitä, ja on erinomainen asia, että ministeri ja valiokunta ovat tarttuneet tähän ongelmaan, ja nyt tämä ratkaisu on minusta hyvä, ja sen mukaisesti voidaan elää. On selvää, että ne pesimäaikaan rauhoitetaan. Kyllähän me kaikki tiedämme, että pesimäaikaan rauhoitetaan linnustoa. Siinä tämä esitys on hyvin kannatettava.

18.06 Markku Pakkanen kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! On tärkeää huomioida, että sen lisäksi, että naakat aiheuttavat maaseudulla paljon vaivaa, ne aiheuttavat sitä myös taajamissa, kuten tässä edellisessä puheenvuorossa annettiin ymmärtää. Itse olen paperiteollisuuspaikkakunnalta. Myös siellä metsäteollisuuden varastoissa naakat aiheuttavat merkittävää ongelmaa.

Ja mitä tulee tähän lintujen oppimiseen, siellä on tällaiset hävityskonstit: cd-levyjen kimmellys. Vähän aikaa naakka oppii väistelemään sitä varastoa, mutta pahus, kun se on

Pöytäkirjan asiakohta PTK 70/2018 vp

niin oppivainen, että se muistaa tulla myös takaisin sinne varastoon sitten, kun nämä toimenpiteet eivät enää tehoakaan. Naakka on myös erittäin ovela lintu ja sillä lailla aiheuttaa taajamissa paljon tuhoa. Marjapensaista ja kirsikkapuista se muutamassa päivässä tuhoaa koko sadon, jos ei satu talonväki olemaan hätistelemässä. Siinä mielessä tätä oppivaisuutta on syytä korostaa, mutta se on myös haittaa aiheuttava ominaisuus sillä linnulla.

18.07 Krista Mikkonen vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kuten edustaja Halmeenpää tässä edellä totesi, niin kyllähän tämä koko lajin rauhoituksen purkaminen on varsin järeä keino puuttua niihin ongelmiin, joita todellakin naakka aiheuttaa ja joiden takia naakalle on voinut hakea poikkeuslupaa sen hävittämiseen. Ja niin kuin tässä tuli esille, Varsinais-Suomen ely-keskus nämä käsittelee ja on niitä myöntänyt — ja todellakin myös useaksi vuodeksi kerrallaan — niin että siinä mielessä se on kevyt menettely.

Nyt kun lajin rauhoitus purettaisiin, niin sehän tarkoittaisi myös sitä, että näihin vahinkoihin ei voisi hakea korvauksia, mikä on mielestäni hyvin valitettavaa näiden viljelijöiden kohdalla, joille naakka on vahinkoa aiheuttanut ja jotka ovat ennen korvausta voineet hakea. Tämä käytäntö purkautuu.

Mutta minun täytyy kyllä kysyä nyt valiokunnan puheenjohtajalta ja ihmetellä sitä, kuinka valiokunnassa ei ole ollenkaan ollut kuultavana Varsinais-Suomen ely-keskus, joka on se viranomainen, joka näitä poikkeuslupia tällä hetkellä käsittelee ja on niitä antanut. Olisi ollut erinomaisen tärkeää, että myös viranomaiselta olisi kysytty, [Puhemies koputtaa] miten tämä asianlaita nyt tällä hetkellä oikein on.

18.08 Anne Kalmari kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Ensinnäkin edustaja Halmeenpäälle: aivan ensimmäisessä lauseessa puhutaan ”ennaltaehkäisevistä toimista”, ja tämä lainsäädäntö tulee siis niiden lisäksi. Asiantuntijakuuleminen päätettiin yksissä tuumin lopettaa, ja olimme kuulleet kaikki keskeiset katto-organisaatiot. Myöhemmin edustaja Halmeenpää kyllä ihan oikein nosti sitä, avataanko asiantuntijakuuleminen vielä kerran, mutta katsoimme, että ministeriö tietää samat asiat kuin tietää elykin, joten emme päättäneet asiantuntijakuulemista enää uudestaan avata, ja tämä oli myöskin aivan yksissä tuumin tehty päätös.

18.09 Reijo Hongisto sin (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Pari asiaa. — Tässä puhuttiin poikkeusluvalla pyytämisestä, ja hallitusohjelmaan on kirjattu tämä sana ”norminpurku”. Kyllä täytyy sanoa, että joka kerta, kun jotakin tällaista naakanpoistamista varten pyydetään erikseen poikkeuslupa — oli se sitten viikoksi tai kolmeksi vuodeksi — niin se on ylimääräistä työtä. Hallituksen linja on se, että meidän pitää pyrkiä vähentämään tällaista ylimääräistä byrokratiaa, ja tässä on erinomaisen hyvä esimerkki siitä, että näillä keinoin se byrokratia vähenee.

Toisena otan kantaa tuohon, että ei ole erikseen korostettu sitä — tai ei mukamas olisi erikseen korostettu sitä — että naakkaa ei saa pesintäaikana metsästää eikä häiritä. Metsästäjä, vastuullinen metsästäjä, noudattaa metsästyslakia. Itse olen yli 40 vuotta metsästänyt ja minä tiedän sen, että ei naakkaa eikä mitään muitakaan nisäkkäitä tai lintuja saa pesintäaikana häiritä. Ei sitä tarvitse erikseen laissa korostaa. Se riittää, että metsästäjä noudattaa voimassa olevaa metsästyslakia ja metsästysasetusta.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 70/2018 vp

Toinen varapuhemies Tuula Haatainen: Vastauspuheenvuoro edustaja Halmeenpää, ja sitten mennään puhujalistaan.

18.10 **Hanna Halmeenpää vihr** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Tässä nyt vähän kuulostaa siltä, että laitetaan Suomi kuntoon naakka kerrallaan. Minä vähän luulen, että tämä ei ole Suomen tulevaisuudelle niitä suurimpia uhkia. Naakka ei häviä poikkeusluvilla, eikä se häviä metsästämiselläkään, ja tämän lakiesityksen tarkoituksena ei ole hävittää lintulajia. [Välihuutoja keskustan ryhmästä] — Kommentoin tässä edustajakollegojen puheenvuoroja, arvoisa puhemies. — Juuri tästä syystä on tärkeää ymmärtää se näkökulma, mitä ympäristöministeriö korosti: ensisijaisen tärkeää on poikkeuslupamenettelyjen tai metsästyksen ohella korostaa myös muita häätötoimenpiteitä, kuten rakennusten verkotusta ja naakkojen häirintää poikkeuslavin. Itse olen katsonut, että kun poikkeuslupamenettelyjen on todettu toimivan ja niitä poikkeuslupia myönnetään monivuotisinä, niin en näe syytä sille, että koko maassa laji siirretään metsästettävien joukkoon, kun vahingotkin ovat alueellisia ja paikallisia.

Toinen varapuhemies Tuula Haatainen: Nyt mennään puhujalistaan.

18.11 **Peter Östman kd:** Arvoisa puhemies! Naakan siirtäminen rauhoittamattomien lintujen luetteloon mahdollistaa naakkojen aiheuttamien vahinkojen ja haittojen rajoittamisen aiempaa joustavammin ja tehokkaammin.

Tässä ihmeteltiin sitä, miksi otetaan käyttöön näin järeitä toimenpiteitä. Yksinkertaisesti siitä syystä, että jos joku eläin- tai lintulajikanta kasvaa liian isoksi ja aiheuttaa järeitä vahinkoja, niin sitten otetaan järeitä toimenpiteitä käyttöön. Tässä mielessä haluan kyllä kiittää tästä esityksestä hallituspuolueitten edustajia ja hallitusta ja erityisesti myöskin maa- ja metsätalousvaliokunnan puheenjohtajaa, joka on jämäkästi vienyt tätä asiaa eteenpäin.

Olen erittäin tyytyväinen siitä, että me maa- ja metsätalousvaliokunnassa uskalsimme tarttua myös toiseen ongelmaan. Tämäkin tuli puheenjohtajan esityksestä, kiitos siitä. Nimittäin niin kuin olemme tässä aikaisemmissakin puheenvuoroissa kuulleet, rannikkoalueiden merimetsäkanta on päässyt kasvamaan liian isoksi ja se aiheuttaa paikallisesti haittaa sekä kalataloudelle että alueen virkistyskäytölle. Valiokunta lisäsi mietintötekstiin tällaisen kappaleen: ”Valiokunta katsoo, että valkoposkikhanhien ja merimetsojen suoja- metsästystä tulee voida harjoittaa luonnonsuojelulain piirissä, jolloin vahinkoja voidaan edelleen korvata.” Edelleen: ”Valiokunta pitää tarpeellisena tätä koskevan sääntelyn toteuttamista mahdollisimman pian.” Nyt katseeni kääntyy ministeriöön, nimittäin valiokunnan tekemä tekstilisäys velvoittaa. Odotamme pikaista sääntelymuutosta, jotta voimme puuttua kasvavaan merimetsä- ja valkoposkikhanhiongelmaan.

Ärade talman! Regeringen har genom den här propositionen föreslagit att jaktlagen ändras så att kaja kan fogas till förteckningen i jaktlagen över icke fredade fåglar. Det att kajan överförs till förteckningen över icke fredade fåglar gör det möjligt att smidigare och effektivare än tidigare begränsa de skador och olägenheter som kajorna orsakar.

Riksdagens jord- och skogsbruksutskott har i vårt betänkande till den här propositionen också tagit ställning till en annan fråga. Betänkandet stöder i sig regeringens förslag, men vi föreslog ytterligare att regeringen så snabbt som möjligt förbereder en reglering som underlättar dispensbeviljandet för skyddsjakt både när det gäller skarv och vitkindad gås.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 70/2018 vp

Detta texttillägg i betänkandet förpliktar den ansvariga ministern. Trots att en ändring av regleringen kanske inte bereds inom de närmaste veckorna så emotser vi ett förslag till reglering när det gäller skarven och den vitkindade gåsen. Liksom när det gäller vargen så ger vi oss inte i Österbotten före vi ser en lösning på skarvproblemet. [Mikaela Nylander: Inte i Nyland heller!] — Eikä myöskään Uudellamaalla.

Arvoisa puhemies! Haluan vielä alleviivata sen, että aivan samalla tavalla kuin tämän susiongelman kanssa, me emme luovuta ennen kuin me näemme muutosta muun muassa tässä merimetso-ongelmassa.

18.15 Reijo Hongisto sin: Arvoisa rouva puhemies! Esitin naakan täysrauhoituksen purkamista kirjallisessa kysymyksessäni jo vuonna 2011. Toistin esitykseni vuotta myöhemmin 2012, mutta silloin ei ensimmäisen kauden kansanedustajan ääntä kuultu saatikka kuunneltu, varsinkin kun olin oppositiossa ja asiasta vastuussa oleva ministeriö ei tiedostanut maaseudun naakkaongelmaa. [Keskustan ryhmästä: Ohhoh!] Ministerinä oli muistamani mukaan silloin Ville Niinistö.

Viimeisen naakkoja koskevan kirjallisen kysymykseni jätin vuonna 2015. Silloin tarkastelin naakkaongelmaa pelastuslaitosten ja nuohoustoimen näkökulmasta. Naakka esiintyy suuressa osassa läntistä Euraasiaa ja myös Pohjois-Afrikassa. Suomen naakkakannat ovat vahvimpia maamme etelä-, länsi- ja itäosissa, mutta naakan on viime vuosina havaittu pesivän Rovaniemellä ja Kemijärvellä saakka. Arvioidaan, että Suomessa pesii noin 110 000—130 000 naakkaa. Kanta on varsin runsas ja voimistuu koko ajan. Ilmastonmuutoksen seurauksena naakat ovat yleistyneet, niin kuin on monessa puheenvuorossa tässä todettu. Kaupunkilinnusta on tullut lokkeihin verrattava taajamien ja maaseutujen lintu. Naakkojen aiheuttamia tuhoja korvataan vuosittain kymmenillä tuhansilla euroilla. Korvausvaatimukset ovat moninkertaiset.

Maa- ja metsätalousvaliokunnan mielestä naakkavahinkojen vähentäminen edellyttää naakkakannan vähentämistä. Kuten on tänään kuultu useissa puheenvuoroissa, karkotuskeinot eivät ole riittäviä eivätkä ne enää toimi. Ajattelen niin, että vahinkojen aiheuttajien määrä on suoraan verrannollinen vahinkojen määrään. Jos vahinkoja halutaan vähentää, minun ymmärrykseni mukaan meidän täytyy vähentää silloin vahinkojen aiheuttajia, puhutaan sitten naakasta tai muista, vaikkapa maasuurpedoista.

EU:n lintudirektiivin 7 artikla mahdollistaa naakan ympärivuotisen rauhoituksen purkamisen, joten naakka voidaan siirtää rauhoittamattomien lintujen joukkoon. Naakkojen vähentäminen on näin ollen mahdollista metsästyslain säädöksiä noudattaen.

Arvoisa puhemies! Äskeiseen keskusteluun viitaten huomautan, että kaikki linnut ovat pesimäaikana rauhoitettuja, kaikki linnut, naakka muiden mukana. Rauhoitusaikana pyydystämiseen tarvitaan Suomen riistakeskuksen myöntämä poikkeuslupa tai metsästyslaisissa säädetty ilmoitusmenettely — näin siis silloin, jos lintua halutaan pyytää taikka häiritä rauhoitusaikana tai pesintäaikana. Pesintäajan ulkopuolella tällaista menettelyä ei sitten enää tarvitse, jos ja toivottavasti kun tämä laki menee läpi. Korostan, että naakat aiheuttavat vahinkoja ympäri vuoden mutta suurimmat vahingot ajoittuvat pesimäajan ulkopuolelle. Lainmuutoksen jälkeen naakkojen aiheuttamia vahinkoja ei enää korvata.

Tätä naakka-asiaa käsiteltiin valiokunnassa perinpohjaisesti ja lähes yksituumaisesti. Vain vihreiden edustaja vastusti naakan täysrauhoituksen purkamista, niin kuin on tässä salissa useaan otteeseen kuultu, ja hän jätti valiokunnan mietintöön eriävän mielipiteensä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 70/2018 vp

Valiokunta otti tämän naakan rauhoituksen purkamisen esille omana asianaan. Minä kiitän erityisesti jämäkästi toiminutta valiokunnan puheenjohtajaa ja kaikkia asiassa myötävaikuttaneita edustajia. Erityisen tunnustuksen minä annan niille opposition edustajille, jotka näkivät tämän lain merkityksen ja tarkoituksen ja seisovat tämän meidän lakimuutoksemme takana.

Arvoisa puhemies! Olen erittäin tyytyväinen valiokunnan päätökseen, sillä nyt viimein ja vihdoinkin voidaan naakkoja vähentää ilman poikkeuslupia viljelyksiltä, viljasiiloista ja savuhormeista. Näin me puramme byrokratiaa. — Kiitoksia.

18.21 Joakim Strand r: Värderade talman, arvoisa puhemies! Tässä on ollut monta hyvää puheenvuoroa.

Tack för många goda talturer. De enda talturerna man lite förundrar sig över har kommit från grönt håll här i dag. Det är alltså mycket bra att jord- och skogsbruksutskottet i sitt betänkande även lyfter fram att man anser att skyddsjakt på vitkindad gås, och i synnerhet skarv bör kunna bedrivas inom ramen för naturvårdslagen och att reglering gällande detta behöver genomföras snarast möjligt.

Oli hienoa huomata, että myös kollega, edustaja Hongisto jo tänään paikallismediassa ja juuri äskenkin totesi, että seuraavaksi käännetään katseet merimetsoihin ja että selvitetään niiden täysrauhon purkamista. Toivon, että tavoiteaikataulu tämän suhteen on erittäin kunnianhimoinen ja ripeä.

Jag hoppas verkligen att man möjligast snabbt skrider till åtgärder så att fridlysningsbestämmelserna beträffande skarv kan upphävas. Senast i måndags diskuterade vi här i salen skarven i samband med att vi diskuterade bland annat laxkvoter, och man kan inte nog betona de problem som dessa fåglar, och även bland annat säl innebär för såväl yrkesfiskare som befolkningen längs bland annat Österbottens kust.

Rannikko siis on osa Unescon maailmanperintöaluetta, kuten edustaja Hautala hyvin toi esiin. Pohjanmaan vientirannikon edustajana oli hieno huomata jo toissa päivänä ja myös tänään, kuinka moni muukin hyvä kollega eri puolilta Suomea ja yli puoluerajojen nosti tämän merimetsä-ongelman esille.

Sist och slutligen handlar ärendet om, precis som ledamot Nylander fint konstaterade, såväl om god förvaltningssed som förtroendet för våra myndigheter.

Nyt on korkea aika, että erityisesti merimetso-ongelman osalta ryhdytään ripeästi kunnon toimenpiteisiin kaikilla tasoilla.

18.23 Pertti Hakanen kesk: Arvoisa rouva puhemies! Keskustellaan äärimmäisen hyvästä hallituksen esityksestä ja hyvästä valiokunnan mietinnöstä. Kun tämä naakka-asia on nyt tämän hallituksen aikana käsittelyssä meillä täällä eduskunnassa, niin se on kyllä viimeinen hetki ottaa tämä iso haitta nyt oikeasti myöskin käsittelyyn.

Kuuleminen tuolla valiokunnassa on myöskin noussut esille nyt täällä tässä keskustelussa. Valiokunnan puheenjohtaja, edustaja Kalmari mietinnönesittelypuheenvuorossaan toi

Pöytäkirjan asiakohta PTK 70/2018 vp

esille kuulemisen laajuuden ja yksimielisyyden, ja nyt edustaja Mikkonen täällä kyseenalaisti sitä, miksei Varsinais-Suomen elyä oltu kuultu kuulemisten yhteydessä. Ei kuultu myöskään yhtäkään niistä poikkeuslupan saaneista viljelijöistä, jotka olivat tätä haittaa poikkeuslupan turvin vuosien mittaan hoitaneet, saatikka ei kuultu ketään niistä viljelijöistä tai elintarvikeketjun toimijoista, jotka eivät ole kertaakaan hakeneet poikkeuslupaa tai jotka ovat jollakin tavalla siinä poikkeuslupaprosessissa kokeneet sellaista toimintaa, etteivät ole siihen lähteneet mukaan. No, tietysti kuulemisen päättäminen oli yksimielinen päätös, totta kai, niin kuin valiokunnan puheenjohtaja täällä totesi, ja jos näitä kahta osapuolta olisi kuultu, niin en minä usko, että valiokunnan enemmistön kanta olisi siitä miksikään muuttunut. Vaikka edustaja Halmeenpää ja edustaja Mikkonenkin täällä kyllä todistivat äsken sitä, että nämä ovat saaneet poikkeuslupia ja nämä ovat pitkiä poikkeuslupia, niin minun käsitykseni mukaan ne ovat kuitenkin lukumääräisiä lupia, elikkä eivät ne ole sillä tavalla vapaita haitanpoistamislupia. Kyllä siinä sillä tavalla myöskin kontrolloidaan sitä, kuinka paljon lukumääräisesti sinä aikana niitä hävitetään.

Mutta sitten kun mennään tähän aikaan ennen kuin tämä laki tulee voimaan, niin kyllähan se on selvä asia, että näihin karkotusmenettelyihin on erilaisia toimintamalleja ollut, ja kun karkotetaan esimerkiksi näillä paukkuputkilla — on sitten minkälaisista elintarviketuista tahansa kyse — niin siinä vaan tulee käymään niin, että naakat hetkeksi aikaa häipyvät ja sitten ne tulevat melkein putken päähän istumaan ja katselemaan, koska paukahtaa seuraavan kerran. Elikkä naakka on niin viisas eläin, ettei se pelkällä häirinnällä tule häviämään sieltä haitta-alueelta. Aistin vähän sitä, että täällä kyseenalaistetaan sitä, onko tämä haitta nyt kuinka laaja.

Arvoisa puhemies! Meitä on täällä ympäri Suomen edustajia, ja meihin otetaan erilaisista asioista yhteyttä. Kyllä minulla on ainakin sellainen yhteydenottoverkosto ollut, että minulle on tullut vähän pitkin Suomea näistä naakoista tässä vuosien mittaan yhteydenottoja. Ja uskon, että siellä edustaja Halmeenpäänkin maakunnassa näitä haittoja on kyllä melko paljon ollut ja olette varmaan myöskin saanut niistä yhteydenottoja. Otetaan esimerkiksi vaikka ne viljelijät, jotka tästä haitasta ovat kärsineet hyvin paljon, ja mietitään, mitä kaikkea he ovat olleet valmiita tekemään tähän mennessä: he ovat karkottaneet niitä, he ovat peittäneet niitä, he ovat tehneet pelättimiä, he ovat tehneet rakennuksen suojaamisia, he ovat käyneet niitä iltasella hätystelemässä. Elikkä se on äärimmäisen kova työ ollut, ja jos nyt ajatellaan sitä, että meille tulee tällainen mahdollisuus hävittää myöskin ampumalla elikkä lopettaa näitä naakkoja, niin ei tämä missään määrin tarkoita sitä, että tätä koko lintulajia ollaan poistamassa meidän luonnostamme. Sillä on turha pelotella ja kertoa, että tällä nyt sitten tapetaan koko naakkakanta sukupuuttoon. Ei missään määrin.

Mutta haluan, arvoisa puhemies, kyllä kollegoiden nyt kiinnittävän huomion siihen, että tässä puhutaan haitasta, joka on sitä siis koko meidän elintarvikeketjulle, puhutaan minkälaisesta elintarviketuotannosta tahansa: alkutuottajasta, viljelijästä, siellä maitotilalla. Sitä on erilaisia siemenpakkaamoita ja kalanjalostamoja, missä nämä ovat haittana. On kaikenlaista, mitä tähän elintarvikeketjuun kuuluu, ja se saaste, mitä siitä tulee, ja se, kun ne rikkovat niitä pakkauksia ynnä muita, on sellainen tautiriski, että onneksi me emme tässä ole joutuneet kuitenkaan minkäänlaisiin isompiin ongelmiin vielä, mutta joka päivä tietysti se riski kasvaa.

Käytin myöskin valiokunnassa esimerkkinä sitä, ettei teidän tarvitse kuin mennä juhanusaattona oman kylänne torille ja katsoa, kuinka paljon naakat häiritsevät siellä meidän elintarvikemyyntiä torilla, toritapahtumissa, tahrivat kaupungin kattoja, jotka ovat ihan

Pöytäkirjan asiakohta PTK 70/2018 vp

tosi epäeettisen näköisiä. Elikkä kyllä näistä naakoista on monenlaista haittaa ollut. Kun palaan vielä sinne maatilahaittoihin, niin en voi olla rinnastamatta näitä osin myöskin siihen, että kun oikeasti sitä isoa parvea siellä koetetaan hävittää, tuhota, niin se on vähän samanlaista kuin rottataistelu. Kun tulee jyrksijöitä jonnekin kotieläinrakennukseen, niin se on vähän samantyyppistä: rupeaa tuntumaan toivottomalta jossain vaiheessa, mutta ne on pakko saada pois, jotta se oma tuotanto voi jatkua myöskin elintarviketurvallisuuden näkökulmasta.

Arvoisa puhemies! Tämä on äärimmäisen hyvä hallituksen esitys, ja on äärimmäisen hyvä tämä mietintö, joka valiokunnassa tehtiin hyvin nopeasti, kun tämä meille sinne tuli. Tämä on täysin kannatettava asia.

18.30 Jari Myllykoski vas: Arvoisa rouva puhemies! ”Varmistin pois ja liikkuvat taa”, sanotaan jossakin laulussa. Täytyy sanoa, että lähtökohtaisesti edustaja Halmeenpää nosti esille ne kolme pointtia, joilla hän sitten perusteli omaa kriittistä näkemystään tietyiltä osin tästä, ja olen täysin samaa mieltä. On aivan selkeä asia, että naakat aiheuttavat vahinkoa ja ovat osaltaan haittaeläimiä ja niitten torjunnalla on pystyttävä reagoimaan, mutta toivoisin, että edustaja Halmeenpään esille nostamia asioita poikkeuslupamenettelystä ja pesimäkaudesta ja niin edelleen valiokunnan kansanedustajat eivät tuomitsisi epäasiallisina taikka vailla perusteita olevina näkemyksinä. Ne ovat faktaan perustuvia totuuksia.

Itse kannatan tätä mietintöä. Olen melkoisen varma, että eduskuntaryhmäni todennäköisesti jakautuu tässä, eikä se minulta ole pois. Käsittely oli nopeaa, ja meillä oli hyvät kuulemiset, mutta varmasti edustaja Mikkosen huomio siitä, että olisimme voineet kuulla enemmän, oli kyllä osuva, koska silloin olisimme voineet todentaa sen, mikä valiokunnassa kylläkin tuli aika hyvin todettua, että lupia on myönnetty. Niitten valitusprosentteista en kyllä saanut aivan selkeyttä, vaikka valiokunnan puheenjohtaja tuossa viittasi, että niistä on valiteltu. Mutta esimerkiksi BirdLife Finlandin mukaan he eivät ole tehneet ainoatakaan valitusta poikkeuslupamenettelyistä. Se, mitä sitten muut ovat tehneet, on toinen asia.

On valitettavaa, että emme pystyneet toimimaan siten, että tämä olisi mennyt ilmoitusmenettelyllä. Se nyt ei vain ollut sitten mahdollista. Me joudumme olemaan sen poikkeuslupamenettelyn piirissä edelleen, kun puhutaan pesimäaikaaisesta ongelmasta, ja se on fakta. Tämä ei poista mitään muuta kuin sen, että ehkä tämä poikkeuslupien hakemista helpottaa, kun tämä tulee Riistakeskukselle, jolloin lupien hakeminen ely-keskuksen veloittamasta 150 eurosta tulee 70 euron hintaiseksi. Se oletettavasti on se polku, mikä sitten elinkeinonharjoittajan kynnystä madaltaa siihen, että voidaan hakea poikkeuslupaa, kun kustannukset ja hallinnollinen byrokratia... No hallinnon byrokratia ei tästä hälvä, mutta hinnat tulevat ehkä lähemmäksi. Olisin ollut kyllä henkilökohtaisesti tämmöisen ilmoitusmenettelyn kannalla. Se olisi ollut sujuvampi ja vielä helpompi byrokratian kannalta ja olisi ollut suotavaa tuoda tähän ongelmaan.

Meidän on pakko myöntää, että nämä vahingot ovat osaltaan merkittäviä, ja silloin pitää pystyä katsomaan niin sanotusti totuutta silmiin. Täällä edustaja Hongisto ei käyttänyt rohkeasti susi-sanaa, mutta nyt tässä sitten puran sen, mitä edustaja Hongistolta jäi sanomatta. Hän tarkoitti varmasti myös sitä, että meidän pitää pystyä reagoimaan myös sillä sektorilla.

Harmillista tässä on, että tämä ei enää mahdollista korvausten hakemista, ja tämä on osaltaan semmoinen riski, että ne tuottajat, joilla ei ole omia mahdollisuuksia tai ei ole yhteistyömahdollisuuksia metsästyslupan omaavien henkilöiden kanssa, ovat vähän ulkona nyt tästä sitten, että heille ei tulekaan sitä mahdollisuutta hakea edes korvauksia, ja se on

Pöytäkirjan asiakohta PTK 70/2018 vp

tässä tuottajan kannalta semmoinen huono asia. Toki niitä on haettu vähän, mutta uskoisin, että se johtuu monesti juuri byrokratiasta ja aika kalliista 150 euron hakemuskaksusta.

Arvoisa rouva puhemies! Kun valiokunta tätä asiaa lähti käsittelemään, olimme hyvin yksiniittisiä siitä, että meidän pitää pystyä naakkojen aiheuttamiin vahinkoihin tekemään joku ratkaisu, mutta pikkusen olen kuitenkin surullinen siitä, että vielä sitten sotkimme sinne merimetsot ja valkoposkihanhet. No, meillä satakuntalaisilla enää sitä ongelmaa ei olekaan, vaan olemme siirtäneet sen tuonne pohjoisemmalle rannikolle. Meillä on ollut hyviä kokemuksia siitä, mitä häättämällä voidaan tehdä. Merikarvialta pystyttiin koko merimetsopopulaatio siirtämään sinne ruotsinkieliselle alueelle. [Naurua] Tämä ei ole huumoria, mutta merimetsotyöryhmän, jonka ministeri Tiilikainen perusti, puheenjohtajana toimi edustaja Henriksson, joka sai sitten huomenlahjana merimetsot sinne omaan vaalipiiriinsä. Pitää pohtia näitä erilaisia järjestelyjä. Luontokappaleitten osalta tappaminen ei aina ole paras vaihtoehto, ja sen hyväksyttävyyden kannalta, mitä täällä eduskunnassa tehdään sen osalta, että vahinkoja estetään, varmasti nämä muut keinot ovat ehkä parempia.

Kun merimetsan pesimäaikana munaa ei saa rei'ittää, koska se ely-keskuksen arvion mukaan tuottaa inhimillistä tuskaa, niin täytyy sanoa, että kun aamuisin syön kananmunia, tulee pikkusen huono omatunto tuon tulkinnan perusteella.

18.38 Eeva-Maria Maijala kesk: Arvoisa puhemies! Me ihmiset vaikutamme luontoon erittäin paljon. Me vaikutamme siihen, mikä on kasvitilanne, mikä on eläintilanne, mikä on ilmaston tilanne. Meidän on kannettava myös vastuu tästä kaikesta, ja vastuu on se, että esimerkiksi tämä naakka-asia on nytten tässä käsittelyssä. Kiitos siitä, että se asia on otettu täällä nytten tosissaan ja sitä asiaa viedään eteenpäin.

Minähän en koko lintua tunne, sitä ei meillä Itä-Lapissa onneksi ole, mutta meillä taas siellä Itä-Lapissa on mahdottomasti semmoisia eläimiä ja ongelmia olemassa, mitä ei muualla ole. Olen todella kiitollinen siitä, että myös niihin täällä puututaan, vaikka ne eivät ole tämän perän ongelmia ollenkaan. Mikä on meidän tilanteemme sitten eri puolilla? Meillä on omat ongelmamme, meillä ovat monet petoeläimet todellakin ongelmana, ja on mukavaa, että niihin on todella pystytty puuttumaan täällä eduskunnassa.

Tämä vahinkojen korvausasia, mistä on nytten tänään myös keskusteltu: Kukaan meistä ei halua elää korvausvaroilla. Ne korvaukset ovat vihoviimeinen asia. Aina ensin on mietittävä ja pyrittävä siihen, miten ne vahingot pystyttäisiin estämään. Se estäminen on yksöasia, ja nyt onneksi tässä naakka-asiassakin on lähdetty siihen tilanteeseen, että todellakin pyritään oikealla lailla estämään ne vahingot, ja sitten pitäisi miettiä, jos ne kuitenkin jollekin vielä tulevat, mitä sen jälkeen aletaan tässä hommassa tekemään.

Vahinkojen korvausmäärärahat on käytetty kokonaisuudessaan, mitä EU:n hyväksynnällä Suomessa pystytään maksamaan. Se on todella huolestuttava asia. Meille porotalouspuolen ihmisille se on siinä hankalaa, että moniltakin on nyt jouduttu leikkaamaan niitä korvauksia, mitä ihmisten olisi pitänyt saada. Poromiehet olisivat ehdottomasti mieluummin halunneet pitää poronsa kuin alkanee niitä syöttämään petoeläimille. Petojen määrä on koko ajan lisääntynyt ja lisääntynyt, ja se ei ole kenenkään toive. Ei ainakaan minulle ole kukaan tullut kertomaan, että he oikeasti haluavat sen lisääntymisen tapahtuvan.

Karhu on pahin vahinkojen aiheuttaja. Se on pahin vahinkojen aiheuttaja sen takia, että nyt kesäaikaankin, kun se poron tai lampaan tai minkä muun tahansa eläimen tappaa, kahden päivän päästä siitä ei ole enää mitään jäljellä. Niitä vahinkoja ei pysty mitenkään toteamaan. Karhujen määrä on lisääntynyt Suomessa erittäin paljon. Niiden lupiakin nytten

Pöytäkirjan asiakohta PTK 70/2018 vp

kyllä on vähäsen lisätty mutta ei todellakaan niin paljoa kuin niitä pitäisi olla. Siihen, miten niitä saataisiin poistettua enemmän, meidän pitää pystyä kiinnittämään huomiota.

Sen takia minä ymmärrän naakka-asiat todella hyvin, kun minä tiedän, että meillä on itsellämme omat ongelmat, ja nämä ovat ihmisten aiheuttamia ongelmia. Eläinten määrät lisääntyvät tietyissä asioissa paljon, kun me emme ole saaneet ajoissa hoidettua kuntoon näitä asioita.

Tänään on keskusteltu myös merimetsosta. Olen itse Kalatalouden Keskusliiton puheenjohtaja, ja siellä on tuotu näitä hylje- ja merimetsoasioita todella paljon esille. Vaikka niitä merimetsoja ei ole meillä näkynyt kuin yksi lintu kerran ja sekin aiheutti aivan älyttömät vahingot, me ymmärrämme merimetsotilanteen nytten todella hyvin. Se, että vain häädettään ongelma naapurille, ei todellakaan ole kenenkään etu, vaan koko merimetsoasia pitää pystyä Suomessa ratkaisemaan järkevästi. Olen nyt saanut tutustua merimetsotilanteeseen eri puolilla Suomea rannikkoalueella paljon ja nähnyt sen, minkälainen peto se on. Siihen tilanteeseen on pakko puuttua jollakin tavalla. Suomessa on tilanne se, että jos me kerran eläimistä olemme huolissamme, niin olemme huolissamme myöskin rannikkojen kalamäärästä ja olemme myöskin huolissamme näistä rannikkokalastajista ja siitä, että me emme saa syödä kotimaista kalaa, koska kaikki menevät merimetsojen ja hylkeitten suihin.

Hylje on myös minun silmissäni peto ihan samalla tavalla kuin nuo maasuurpedotkin ovat. Hylkeitten määrä niin kuin merimetsojenkin määrä on nytten kymmenessä vuodessa eksponentiaalisesti kasvanut, aivan mielettömästi. Meillä on vastuu luonnon tilanteesta, ja meidän pitää todellakin puuttua niiden eläinten määrään. Se ei ole kenenkään etu, että tietyt eläimet hävittävät sitten toisia eläimiä niin paljon, että siellä luonnon tasapaino eli biodiversiteetti kärsii tästä todella paljon. Meidän on kannettava vastuu tästä kokonaisuudesta.

Nyt kun metsästyslakiin on tiettyjä muutoksia tehty, onneksi, useammankin kerran tämän vaalikauden aikana, niin minä itse toivon, että yksi esitys ainakin saataisiin nytten vielä lähiaikoina tehtyä, ja se muutos on näihin maalintujen metsästyslupiin. Maalintujen metsästyslupia ei tällä hetkellä pysty hoitamaan ollenkaan matkailuyrityksistä, ja olisi todella tärkeää, että erityisesti Lapissa niiden maalintujen metsästyslupia voisivat myydä paikalliset matkailuyritykset, jolloin ne varmistaisivat omat ohjelmapalvelu- ja muut matkailutuotteensa ja elinkeinonsa.

18.43 Markku Pakkanen kesk: Arvoisa rouva puhemies! Naakkojen rauhoituksen poistoa esitetään pikaisesti. Mielestäni tämä on hyvä uutinen. Hallitus esittää naakan siirtämistä metsästyslain rauhoittamattomien lintujen luetteloon ja on antanut asiasta esityksen eduskunnalle. Lain on tarkoitus tulla voimaan 1. elokuuta 2018 alkaen. Kauan odotettu päätös on nyt siis astumassa viimein voimaan. Toivon laille ripeää käsittelyä ja voimaantuloa.

Voimakkaasti viime vuosina kasvanut naakkakanta on aiheuttanut vahinkoa niin maaseudulla kuin kaupungeissakin. Naakat aiheuttavat satovahinkoja, rikkovat säilörehupaa-leja, pesivät rakennusten savupiippuihin, sotkevat varastotiloja, aiheuttavat kaikenlaista epäsiisteyttä ulosteillaan parveutumisalueiden ympäristössä.

Nykyään naakkojen aiheuttamien vahinkojen korvaamiseksi on saanut hakea ely-keskuksilta avustuksia. Korvaushakemukset ja maksetut avustukset ovat lisääntyneet 2000-luvulla, mikä on osoitus siitä, että naakkakanta ja myös sen aiheuttamat vahingot ovat lisääntyneet tuntuvasti. Esimerkkinä: vuosina 2012—2016 avustusta on maksettu yhteensä yli

Pöytäkirjan asiakohta PTK 70/2018 vp

400 000 euroa. Jatkossa lakimuutoksen jälkeen naakkojen aiheuttamien vahinkojen korvaamiseksi ei enää maksettaisi avustusta. Naakkojen pyydystäminen ja tappaminen tapahtuisi jatkossa metsästyslain säännösten rajaamissa puitteissa naakkojen pesimäajan ulkopuolella. Kaikkien lintujen pesimäaika on rauhoitettu, joten myös naakalle säädettäisiin asetuksella pesimäajan kattava rauhoitusaika. Pesimäaikana lintuja ei saa tappaa ilman poikkeuslupaa, ei siis myöskään naakkoja.

Minulla sinällänsä ei ole mitään lintuja vastaan eikä naakkojakaan, mutta jos niiden määrä kasvaa kohtuuttomaksi, niin sitä pitää pystyä rajoittamaan. Tämä periaate voitaisiin ulottaa koskemaan myös valkoposkikihantia ja merimetsoja. Niiden metsästystä luonnon-suojelulain piirissä on toki mahdollista jatkaa. Tässä asiassa on tietenkin se myönteinen puoli, että kun se tapahtuu sen lain piirissä, niin on myös mahdollisuus hakea vahingonkorvausta. Valkoposkikihant ja merimetsot aiheuttavat paljon haittaa ja epäsiisteyttä täällä Helsingissä, pääkaupunkiseudulla, mutta myös viljelymailla ympäri Etelä-Suomea. Tältäkin osin toivon, että eduskunta saa toimenpiteitä aikaiseksi ripeään tahtiin. Poikkeusluvilla näitä asioita ei mielestäni pysty hoitamaan riittävän tehokkaasti, koska, niin kuin täällä keskustelussa on ilmennyt, naakka on todellakin oppivainen lintu. Se oppii temput ja oppii myös väistämään ne.

Taajamassa, missä itse asun, naakkojen haitat ovat esteettisiä mutta myös aiheuttavat paljon epäsiisteyttä. Valtavat naakkaparvien määrät ovat lisääntyneet ihan silmiinpistävasti, ja täällä on esitetty naakkojen kokonaismääräksi lukuja. Itse pitäisin, että ne ovat varmasti aika alakanttiin, koska jo oma silmämääräinen havaintokin on merkittävä siinä mielessä, että naakkamäärät ovat lisääntyneet.

Ei siis naakkoja hävitetä, mutta ongelmat, mitä naakat aiheuttavat, hävitetään ja poistetaan. Siksi tämä lakiesitys on erittäin hyvä ja kannatettava, ja toivon, että se saa nopean käsittelyn ja astuu voimaan tosiaankin elokuun alussa. — Kiitos.

18.48 Juha Pylväs kesk: Arvoisa rouva puhemies! Tämä esitys, erittäin hyvä hallituksen lakiesitys, esittää muun muassa, että naakka siirretään rauhoittamattomien lintujen luetteloon, jolloin mahdollistetaan naakkojen aiheuttamien vahinkojen ja haittojen rajoittaminen aiempaa joustavammin ja tehokkaammin, ja oleellisinta tässä ovat nämä sanat ”joustavammin ja tehokkaammin”, niin kuin täällä on jo illan aikana monta kertaa asiasta keskusteltu. Pesimäaikana lintu on edelleen rauhoitettu, niin kuin kaikki muutkin linnut.

Naakkojen vahinkojen ennaltaehkäisystä valiokunnassa kuultiin hyvin paljon asiaa, mutta varsinkin kenttäpalautteena viljelijöiltä on tullut viestiä, että menetelmä on erittäin työläs, ja se turhauttaa hyvinkin monia, koska naakka oppivaisena eläimenä aika nopeasti tulee niihin pelättimiin ja muihin vastaaviin istumaan päälle jonkun ajan kuluttua elikkä se pelottelu ei toimi hyvinkään pitkään. Toisaalta, niin kuin täällä aiemmin kuultiin, tämä hätistely aiheuttaa sen, että se ongelma vain siirtyy johonkin toiseen paikkaan, elikkä se ongelma ei poistu, ja tällä esityksellä on nyt se tavoite, että sillä poistetaan ongelmaa.

Jatkossa pitäisi tarkastella myös muiden vahinkoja aiheuttavien lajien kannan säännöstelyä. Valiokunta nosti esille valkoposkikihant ja merimetsot, mutta myös muut lajit aiheuttavat varsin paljon näitä ongelmia. Viljelijöille suurimpia ongelmia ovat aiheuttaneet kurjet ja joutsenet varsinkin syksyllä. Ne syövät valtavia alueita viljapeltoja. Korvaukset ovat niistäkin hyvin marginaaliset, ja nämä hätistelytoimet ovat erittäin hankalia toteuttaa. Näihinkin asioihin pitäisi puuttua kiihkoilematta.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 70/2018 vp

18.50 **Jani Mäkelä ps:** Arvoisa puhemies! Esitys on varmasti tarpeellinen ja perusteltu. Joskus viihdytän itseäni miettimällä sitä, että jos tätä istuntoa kuuntelisi joku henkilö, jolla on vielä maalaisjärki tallella, niin mitä hän ajattelisi. Olettaisin, että hän ihmettelisi, miksi tällaisesta asiasta ylipäänsä on tarpeen keskustella. Jos kerran on joku lintulaji tai muu eläinlaji, jonka kanta on riittävän suuri aiheuttamaan merkittäviä haittoja ja kestää metsästyksen, niin miksi ei saisi metsästää? Tämä on outoa puhuttaessa linnuista. Erityisen outoa tämä on puhuttaessa vaarallisista suurpedoista.

Olemmeko todellakin näin vieraantuneita luonnosta ja sen kiertokulusta? Todellisuudessa asia on valitettavasti mutkikas erityisesti EU:n takia — se on tässäkin ongelma. Mutta jos oikein ymmärsin, niin eihän EU ole meitä kieltänyt sallimasta naakan metsästystä kansallisella tasolla. Me emme vain itse ole päättäneet sitä sallia.

Yleisemminkin suojelun purku tuntuu olevan hämmästyttävän paljon vaikeampaa kuin suojelupäätöksen tekeminen, ja onkin hyvä, että valiokunta on ottanut kantaa valtavaa vahinkoa aiheuttavan merimetson metsästämisestä mahdollistamiseen. Nythän on niin, että Ahvenanmaalla merimetson metsästys on jo mahdollista heidän paikallisella päätöksellään, joten emmehän halua täällä mannermaalla jäädä huonommiksi.

18.51 **Matti Semi vas:** Arvoisa rouva puhemies! Minusta tämä naakkakeskustelu on aiheellinen käydä myös täällä. Me näemme nyt, mihinkä tilanteeseen on menty.

Jos mietitään naakan olintilaa ja olinpaikkoja, missä kaikkialla se on ollut Suomessa, niin eihän se lintu ole Itä-Suomeen koskaan kuulunutkaan. Kun mietitään Varkautta ja Varkauden paikkaa teollisuusalueena, niin meillä naakkoja on todella valtavasti ja ne ovat levinneet sinne tehtaalle. Etenkin talviaikana, kun edellisessä työelämässäni olin ulkotöissä, oli hyvä seurata, kun ne pakkastalviöinä muuttivat kaatopaikalle. Se oli kello 9 aamulla, kun ne lähtivät kulkemaan sinne, ja kello 14:n jälkeen ne tulivat takaisin tehtaalle lämmittelemään pakkasaamujen jälkeen, eli olivat saaneet ruokaa sieltä kaatopaikalta.

Siihen nähden minulle on tullut semmoinen kuva, että naakasta on muodostunut semmoinen lintu, mikä on taudinlevittäjä. Minun mielestäni naakan hävittäminen, tai tämän lain muoto, on ihan oikeutettu tässä tilanteessa ottaa käyttöön. Ne levittävät tauteja myös pihoihin, ne tulevat meidän kaikkien pihoihin. Niitä liikkuu erittäin paljon, ja ne käyvät syömässä lintulaudoilta. Se saattaa aiheuttaa muille, näille tavallisille linnuille, semmoisia tauteja, joita ne eivät enää kestä.

Mutta mitä sitten tulee tähän hanhikuvioon, niin minusta me Suomessa suojellemme hanhia erittäin hyvin. Meidän metsästysaikamme ovat erittäin rajalliset, ja kun miettii tätä muuttohanhien tilannetta, niin ne laumat ovat erittäin upeita, kun ne lentävät keväällä ja syksyllä, mutta kun ne menevät Keski-Eurooppaan EU-maitten alueelle, esimerkiksi vaikka Hollantiin, ja laskeutuvat sinne pellolle, niin niitä pyydetään verkoilla sieltä pois. Syynä on se, että ne likaavat peltoja ja sitä rehua, mitä karjat syövät, ja aiheuttavat näin tavallaan sen, että maitotuotanto saastuu ja lihatuotanto saastuu ulosteen takia. Se on se perustelu, miksi siellä saadaan pyytää niitä. Minun mielestäni näissäkin puitteissa, kun puhutaan valkoposkihanhiin tilanteesta, ei tässä nyt liiallisuuksiin vielä ole menty.

Merimetso: Minä ymmärrän sen merimetsotilanteen. Meillä Itä-Suomessa se on harvinainen eläin. Sitä ei ole oikein näkynyt pahemmin siellä, ehkä joku pieni havainto saattaa olla, mutta minä ymmärrän, että siellä, missä se on ollut harmillinen, niitä halutaan vähentää.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 70/2018 vp

Täytyy sanoa, että suomalainen luonto muuttaa aika paljon näitä elinolosuhteita, kun tällainen kuin meriharakkakin on meillä sisävesialueilla Varkaudessa tavattu. Sitä pidetään erittäin harvinaisena lintuna, mutta meillä se on tullut jo sillekin alueelle, eli linnut liikkuvat ilmeisesti sään lämpiämisen myötä ja muitten tällöisten ilmastomuutosten takia laajemmille alueille. Me olemme nyt siinä tilanteessa, että tällöisiä uusia eläinlajeja tulee ja niihin pitää sitten sopeutua. Jos niitä on liikaa, niin sitten niitä pitää poistaa.

18.55 Krista Mikkonen vihr: Arvoisa puhemies! Niin kuin tässä keskustelussa on hyvin käynyt ilmi, me kaikki jaamme kyllä sen yhteisen tilannekuvan siitä, että naakka on lisääntynyt, naakkakanta on runsastunut ja se on myös levinnyt laajemmalle alueelle kuin aiemmin ja se aiheuttaa myös erilaisia vahinkoja. Ja kukaanhan ei ole sanonut, että se, että nyt tämä rauhoitus purettaisiin, johtaisi jotenkin siihen, että naakka häviäisi lajina, ei. Minusta edustaja Myllykoski hyvin pohdiskeli tuossa omassa puheenvuorossaan sitä, mitä ovat nämä ongelmat, mihin tämä naakkakannan kasvaminen on johtanut, ja miten niihin voidaan puuttua ja miten niitä voitaisiin estää. Omasta mielestäni kyllä tämä naakan rauhoituksen purkamisen on hyvin ja liiankin järeä keino puuttua paikallisiin ja pistemäisiin ongelmiin. Mutta ongelmia toden totta on, ja sen takia meillä on tämä poikkeuslupakäytäntö nyt ollut olemassa, ja näkisin, että se jatkossakin olisi se kanava, mitä tulisi käyttää.

Täällä useampikin edustaja totesi, että poikkeusluvalla ei voida poistaa ongelmaa, mutta kun minä olen ymmärtänyt, että tällä poikkeusluvalla nimenomaan on nyt haettu sitä lupaa metsästää, ja samalla tavallahan se ongelma jää, vaikka nyt sitten metsästettäisiin lintua ilman poikkeuslupaa vapaasti pesimäajan ulkopuolella. Sen takia on äärimmäisen tärkeää löytää myös muita keinoja siihen, miten me saamme naakkakannan pysymään kurissa ja miten me saamme varmistettua sen, että ne eivät aiheuta niitä vahinkoja, joita ne eittämättä aiheuttavat. Vaikka me kuvittelemme ehkä, että nyt kun rauhoitus puretaan ja voidaan vapaasti metsästää, se olisi sitten se ratkaisu tähän ongelmaan, niin mielestäni todennäköisesti se ei ole, vaan edelleen vahinkoja naakka aiheuttaa maataloudessa, ja sen takia pitäisi ennen kaikkea miettiä niitä muita keinoja.

Tässä on moneen kertaan tullut esille myös se, että tämä statuksen muuttaminen johtaa myös siihen, että vahingonkorvauksia ei jatkossa pysty hakemaan naakan aiheuttamille vahingoille, ja tämä on mielestäni huono asia näiden tuottajien tai muiden kannalta, jotka näitä korvauksia ovat saaneet, sillä vaikka metsästystä nyt lisättäisiin, niin en usko, että joka kohdassa pystytään hävittämään ne linnut ennen kuin niitä vahinkoja on aiheutunut.

Todella ehkä nyt niin kuin yhteenvetona se, että todellakin meidän täytyy pyrkiä vahinkoja ehkäisemään, mutta nyt käytetään kyllä liian järeää keinoa.

18.58 Eerikki Viljanen kesk: Arvoisa puhemies! Kuten täällä on jo monesti illan aikana todettu, erittäin voimakkaasti kasvanut naakkakanta aiheuttaa merkittävästi taloudellisia vahinkoja, ylimääräistä työtä ja kustannuksia niin asumiselle kuin yrittämisellekin sekä etenkin maataloudessa ja elintarviketeollisuudessa myös merkittävän hygieniariskin. Siksi naakan rauhoittamista nyt puretaan.

Valiokunnassa oli asiasta napakka, asiantunteva ja lähes yksimielinen kuuleminen, jonka johtopäätöksenä mietinnöstä on luettavissa maa- ja metsätalousvaliokunnan myönteinen kanta naakkojen ympärivuotisen rauhoituksen purkamiseen ja lainmuutoksen pikaiseen voimaan saattamiseen. Naakasta ei tällä muutoksella tule lainsuojaton, kuten täällä on jo moneen kertaan todettu, mutta rauhoituksen rajaaminen vain pesimäaikaan auttaa naak-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 70/2018 vp

kojen aiheuttamien vahinkojen ennaltaehkäisemisessä ja torjumisessa tehokkaasti, koska pääosa naakkojen aiheuttamista vahingoista on tapahtunut nimenomaan tulevan pesimäaikaisen rauhoitusajan ulkopuolella. Jos karkotuskeinot ja torjuntatoimet eivät tehoa tarpeeksi, pesimäaikaanakin naakkoja voidaan jatkossa pyytää Suomen riistakeskuksen myöntämällä poikkeusluvalla tai metsästyslaissa säädetyn ilmoitusmenettelyn nojalla, ja hyvä näin.

Haluankin kiittää maa- ja metsätalousvaliokuntaa tämän asian esille nostamisesta ja eteenpäin ajamisesta ja ministeri Leppää asian reipastahtisesta käsittelystä. Kannatettavaa on myös valiokunnan mietintöön liittämä kannanotto siitä, että merimetsien ja valkoposkikihanhien suojametsästystä tulisi voida harjoittaa luonnonsuojelulain piirissä.

19.00 Anne Kalmari kesk: Arvoisa rouva puhemies! Kiitän hyvistä keskustelusta ja haluan vielä korjata yhden ehkä hieman väärinkäsityksen siitä, voiko ilmoitusmenettelyä nyt jatkossa tehdä naakalle. Kyllä voi, koska nyt se on siirtynyt metsästettäväksi lajiksi ja nythän päätökset poikkeusluvista tekee riistahallinto ja sen jälkeen, kun kerran tämä päätös on tehty, voidaan siirtyä ilmoitusmenettelyyn. Jos joku taho sattuisi innostumaan valittamisesta, vaikka viranomaiset ovat erittäin suuren harkinnan jälkeen päätöksen tehneet ja vain vahinkoperusteisesti, ja jos joku sattuisi valittamaan näistä asioista, niin ilmoitusmenettelyä sitten tämä valittaminen ei enää koske.

Minulle on kahden viimeisen tunnin aikana kerrottu esimerkiksi siitä, miten lupapäätös on saatu kohtuullisen pitkän prosessin jälkeen ja esimerkiksi tuhannen naakan parveen saatiin kymmenen naaraan ja kymmenen koiraan lupa ja se kesti tosiaan parisen kuukautta ja maksoi 160 euroa. Kohtuuttoman kallista, ja joka kerta tämä on täytynyt erikseen hakea. Jos nyt sitten ajatellaan esimerkiksi elintarviketiloija, joissa ongelma on kesäaikaan, tai muitakin tapauksia, joissa ongelma on kesäaikaan, niin näihin ongelmiin voidaan päästä käsiksi silloin, kun se on ajankohtaista, eikä sitten, kun esimerkiksi marjasato on jo tuhattu.

19.02 Hannu Hoskonen kesk: Arvoisa rouva puhemies! On aivan erinomainen asia, että tämä metsästyslain muutos on saatu aikaiseksi, ja maa- ja metsätalousvaliokunta on tehnyt erinomaisen mietinnön. Tällaista lakimuutosta tervehdin suurella tyydytyksellä, koska olen omassa kotipiirissänikin nähnyt siinä lähialueella, miten naakat ovat terrorisoineet sitä ympäristöä. Niitä on aivan valtavasti siellä, minne ne sattuvat. Kotipihallani sattuu nimitäin olemaan semmoinen erittäin hyvä metsäreuna-alue, missä on paljon oravia, ja niitä on mielenkiintoista talvella seurata, mutta jostain syystä nämä oravat ovat hävinneet, ja syy on tämä naakka. Se on terrorisoinut, pistänyt hengiltä, syönyt ilmeisesti suihin nämä oravat ja aiheuttaa totta kai tällaista kosmeettista haittaa, kun niitä pyörii siinä jatkuvasti. Mutta se ulostemäärä, minkä ne siihen lähialueelle kylvävät, on aivan mahdoton. Olkoon, että se on yksittäinen ilmiö luonnossa, ymmärrän sen — se on tärkeä luontokappale naakkakin, se on pakko myöntää — mutta pitäisihän joku mittasuhte näissä keskusteluissa olla, kun näiden luontokappaleiden kantoja sitten kuitenkin meidän pitää säädellä. Muutenhan tilanne karkaa käsistä.

Hyvä esimerkki on tämä valkoposkikihanh. Meillä Suomessahan luonnonsuojelulain nojalla ja erilaisilla rauhoitusmääräyksillä käytännössä vaikutetaan hyvin vahvasti elinkeinoihin. Keski-Karjalan alueella, Rääkkylä—Kitee—Tohmajärvi -alueella, kävin tutustumassa viime keväänä valkoposkikihanhien tekemiin vahinkoihin — aivan valtavia vahinkoja. Tässä salissa en usko, että kukaan uskoisi, jos lähtisin kuvailemaan, mitä siellä niillä

Pöytäkirjan asiakohta PTK 70/2018 vp

pellloilla tapahtui: kun hanhiparvi laskeutuu pellolle, niin 10 hehtaarin pelto on yhdessä yössä syöty, koko sato tuhoutunut, ja kun maanviljelijä ei tietenkään mistään saa korvaavaa ravintoa hyötyeläimille eli lehmille ja vasikoille ja muulle karjalle, mitä hän välttämättä elinkeinossaan tarvitsee, niin peli on menetetty.

Sitä paitsi ne kyseiset linnut levittävät erilaisia tauteja. Kaikkia en edes tiedä, mitä ne levittävät. Tässä on parempia asiantuntijoita, jotka tietävät, mitä tauteja niiden lintujen mukana tulee. Mutta minkä tautta sitten Virossa ja Ruotsissa asia on hoidettu? Ei siellä ole mitään ongelmaa, asiat osataan hoitaa. Tästähän voi ihan suoran johtopäätöksen vetää, että meillä käydään näillä luonnonsuojeluasioilla ihan puhtaasti maaseutuihmisten kimppuun ja tehdään elinkeinopolitiikkaa haittaavaa toimintaa.

Sama koskee merimetsoa. Ruotsissa se asia on hoidettu, samoin Virossa ja Baltian maisissa se on hoidettu tyylikkäästi pois, ei se siellä ole mikään ongelma. Tämä todistaa vääjäämättä sen, että Suomessa näillä erilaisilla luonnonsuojeluhankkeilla estetään järkevää elinkeinotoimintaa, mikä ikävä kyllä kohdistuu suurimmaksi osaksi maaseudulle, kun eihän niitä maanviljelijöiden pelloja kaupungeissa juurikaan ole. Ja kun nämä pienillä katteilla toimivat maatilat törmäävät tällaisiin esteisiin, joita keinotekoisesti tehdään luonnonsuojelun nimissä, niin pienikin sadon menetys vie sen tilan tuloksen miinukselle, ja sen jälkeen sitten ollaan todella vaikeiden asioiden edessä. Toivoisin, että Suomen eduskunnassa jonnain päivänä löytyisi sydämensivistystä sen verran, että tunnustettaisiin tosiasiat ja lopetettaisiin ihmisten elinkeinojen haittaaminen näillä luonnonsuojeluasioilla. Kaikille näille eläimille on tässä maassa tilaa, mutta järki pitää siinäkin hommassa pitää.

19.05 Teuvo Hakkarainen ps: Arvoisa rouva puhemies! Edustaja Hoskosella oli erinomainen puheenvuoro.

Mitä näihin naakkoihin tulee, niin mitenkähän vihreät suhtautuvat rottiiin? Nämä ovat samanlaisia taudinlevittäjiä ja syövät viljat ja elinkeinon kaikilta ihmisiltä. Jos rottia tulee vihreitten alueelle, vaikka tänne kaupunkiin, niin silloin niitä ruvetaan hävittämään. Ei siinä kysytä keiltäkään luonnonsuojelijoilta mitään. Mutta nyt tällä hetkellä luonnonsuojeluohjelmat antavat yksipuolisen kuvan. Minä katsoin muun muassa naakoista ohjelman, kuinka tarpeellinen lintu tämä on. Kuitenkin palaute, mikä tulee tuolta maaseudulta, on toisenlainen.

Sama merimetsäsoissa: sillä alueella, missä niitä on, pitää kanta säännöstellä semmoiseksi, että niitten kanssa tullaan toimeen. Joutsenet: Jos esimerkiksi meillä päin joutsenia useampikin pari tulee pienelle alueelle, ne häätävät muut pois sieltä, vesilinnut ja kaikki. Se on hyvin vihainen elukka, ja nyt se on ryöstäytynyt käsistä. Sama näillä valkoposkikihanhilla: ei muuta kuin kattilaan kaikki ylimääräiset. — Kiitos.

19.07 Jukka Kopra kok: Arvoisa rouva puhemies! Tämä esitys metsästyslain muutokseksi on hyvä ja tervetullut ja maa- ja metsätalousvaliokunnan linjaukset siihen oivallisia. Erityisen hyvä on naakan rauhoituksen purku ja se, että naakan aiheuttamiin ongelmiin voidaan jatkossa puuttua kätevämmiin ja jouhevammin. Meillä on esimerkkejä ollut siitä, millaista rumbaa ja byrokratiaa on aiheuttanut tämä naakkojen metsästys, ja nyt tämä ongelma siis ratkeaa helpommin.

En usko, että naakkakanta tästä erityisesti kärsii, ja jos niin hassusti kävisi, että se alkaa olla jälleen uhanalainen laji, niin silloin voi lainsäätäjä jälleen tähän asiaan puuttua.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 70/2018 vp

Mielestäni edustaja Hoskonen otti erinomaisen tärkeän asian esille puhumalla valkoposkikihanhista, niiden aiheuttamista ongelmista. Ne jäljet, mitä täällä pääkaupunkiseudulla voi puistoissa nähdä, ovat tosiaan vähäisiä verrattuna niihin tuhoihin, mitä nämä linnut parvittain saavat aikaan muualla Suomessa. Valitettavasti tässä yhteydessä maa- ja metsätalousvaliokunta ei voinut tätä valkoposkikihanhiasiaa ratkaista, mutta toivottavasti eduskunta lähitulevaisuudessa tähän asiaan puuttuu ja hoitaa asian siten, että myös valkoposkikihanhien aiheuttamat tuhot voidaan torjua.

19.08 Antti Kurvinen kesk: Rouva puhemies! Tässä meinasi käydä itselleni melkein kuin tuhoa tekeväle naakalle — huonosti — kun oli puheenvuoro varattuna ja tietoa ei tullut siitä, että lista eteni nopeammin. Mutta oli hienoa, että tämä mahdollisuus tuli puhua, kun joskus tuntuu, että liikaa ei tule sellaisia mukavia, arkeen osuvia päätöksiä meillä tehtyä. Joskus tuntuu, että ne hyvät päätökset, joita teemme, näkyvät vasta sitten vuosien päästä ihmisten arjessa, mutta tämä on sellainen hallituksen esitys ja tämä maa- ja metsätalousvaliokunnan mietintö on kyllä sellainen, että se on todella miellyttävä monelle maaseudun ihmiselle ja erityisesti monelle maataloustuottajalle. Ainakin meillä Etelä-Pohjanmaalla, omalla alueellani, on todella pahoja ongelmia ollut naakkojen kanssa, ja tämä on ollut sellainen asia, mistä itse olen saanut paljon palautetta.

Pidän tätä sellaisena esityksenä ja tekona, joka vähentää tarpeetonta byrokratiaa. Se on osa hallituksen sääntelyn sujuvoittamista, ja se on myös semmoista käytännön arjen helpottamista. Haluankin tässä lausua kiitokset siitä, että ministeri Jari Leppä on tätä työntänyt eteenpäin, ja haluan myös osoittaa omat kiitokseni Anne Kalmarin johtamalle maa- ja metsätalousvaliokunnalle, joka erittäin laajapohjaisesti on tätä vienyt eteenpäin. Tämä ei ole ollut hallitus—oppositio-kysymys. Aivan erinomainen, hyvä esitys.

Täällä aikaisemmatkin puhujat ovat todenneet myös monen muun rauhoitetun lajin aiheuttamista ongelmista, ja jaan sen huolen. Merimetsojen aiheuttamat tuhot ovat aivan hirveitä. Se on ekokatastrofi, ja se on luonnon tuhoamista, jota tällä hetkellä ne elukat, ne linnut, aiheuttavat tuolla rannikolla. Myöskin minusta kyllä meidän vain täytyy tähän susikysymykseen löytää järkeviä ratkaisuja. Kaatolupia nyt vain on saatava. Ei susi kuulu ihmisten pihoiille. Ei ole normaalia, että Kirkkonummella ja Espoossakin jo sudet pyörivät ihmisten pihoiilla.

Muutenkin, arvoisa puhemies, meillä on vähän haastetta siinä, että kun laji rauhoitetaan, niin totta kai sen kannat lisääntyvät, ja silloin on inhimillistä se, että niitä voi olla haitallisenkin paljon. Jotenkin nopeammin pitäisi reagoida tähän kantojen lisääntymiseen.

19.11 Hannu Hoskonen kesk: Arvoisa rouva puhemies! Todellakin tervahdin ilolla tätä maa- ja metsävaliokunnan tekemää hyvää mietintöä. Muutama sana vielä näistä luonnon-suojelulain nojalla tehdyistä erilaisista haitallisista toimenpiteistä, jotka nimenomaan kohdistuvat maaseudun ihmisiin.

Tämä naakkahomma nyt on aika hyvällä mallilla, merimetso samoin, samoin valkoposkikihanhien aiheuttama haitta maanviljelijöille. Katsoin juuri edustaja Torniaisen kanssa valokuvaa, viime keväänä otettua, 2017 toukokuussa. Pellon pinta-ala näkemäni silmähavainnon mukaan, arvioni mukaan, noin 15 hehtaaria. Suurempikin se voi olla, mutta vähintään 15 hehtaaria. Yön aikana, kun siihen laskeutui valkoposkikihanhien lauma, koko sato oli koko pellolta menetetty. Maanviljelijä oli epätoivoinen. Hän sanoi suoraan, että kyllä hän korvauksia hakee mutta kun se ei mihinkään riitä, koska sitten, kun tulee pulaa karjan ra-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 70/2018 vp

vinnosta, totta kai myyjäkin tietää sen, että hinta nousee, ja se raha, minkä korvauksena saa, vähäinen vahingonkorvaus sieltä, on niin pieni, että sillä ei saa mitään. Tilan kannattavuus on käytännössä siltä vuodelta mennyt. No, jos se olisi yksi vuosi, arvoisat suuret luonnonsuojelun ystävät, jos se olisi vain yhden vuoden korvaus, maanviljelijä varmaan selviäisi siitä, mutta kun menossa on viides vuosi, mitä te teette, arvoisat Vihreän liiton edustajat? Menettekö te sille ihmiselle apuun ja sanotte, että kyllä me maksamme nämä laskut, maksetaan polttoainelaskut, karjanrehulaskut, eläinlääkäreiden palkkiot, verot, vakuutukset ja tällaiset? Ette varmasti mene.

Toinen esimerkki Kuhmosta viime syksyltä. Se ei liity naakkaan, mutta se on kuitenkin luonnonsuojelulakiin liittyvä: susiasia. Luonnonvarakeskushan julkisti juuri susikanta-arvionsa, 200 yksilöä noin suurin piirtein Suomessa. Viime syksynä, kun hirvenmetsästys alkoi Kuhmon kaupungin alueella, Kuhmon Riistanhoitoyhdistys suoritti susikantalaskennan, kun sattui niin onnellisesti, että oli kova lumisade, ja kuten tiedämme, niin susihan ei liiku lumisateen jälkeen. Se on hyvin paikallinen eläin, se pysyy paikallaan muutaman päivän ennen kuin lähtee liikkeelle. Kuhmon alueelta laskettiin siinä laskennassa 33 sutta, Luonnonvarakeskuksen arvio samaiselle alueelle 5 sutta. En väitä, että Kuhmon Riistanhoitoyhdistyksen miesten laskema luku on millilleen oikein, mutta ihan varmaa on, että se on 20 prosentin tarkkuudella oikein, sen uskallan luvata. Elikkä 25—40, siihen väliin se sattuu. Virallisen kanta-arvion mukaan Kuhmossa on 5 sutta ja todellinen luku yli 30. Mitä te luulette, hyvät ystävät, kun sielläkin talossa, missä kävin, on kaksi pientä poikaa ja heillä on tilanne elämässään sellainen, että lapsilla on ulkonaliikkumiskielto yksinään, eivät saa mennä pihalle, jos isä ja äiti, maanviljelijöinä kun ovat, eivät jouda lapsia vahtimaan ulkona ja suojaamaan heidän leikkiaikaansa, niin kuka sen sitten tekee? Onko tämä oikein?

Kun täällä Etelä-Suomessa nähdään susi tai joku muu vastaava, karhu, niin kyllä ovat Ilmavoimat liikkeellä, Merivoimat, rajavartiolaitos, poliisit ja vaikka mitkä. Jos tällä tavalla meneteltäisiin vaikka Kuhmossa tai Ilomantsissa, meillä olisi jatkuva poikkeustila, aivan jatkuva. Poliisit olisivat jatkuvasti vahtimassa ihmisten turvallisuutta ja armeija varmaan turvaamassa lasten koulutietä.

Arvoisa rouva puhemies! Tällä puheellani halusin todistaa, että kyllä Luonnonvarakeskuksen toiminnassa on jotakin pahasti vialla, eihän tällaisia arvioita voi tehdä, kun paikallisten ihmisten toimesta lasketaan syntyneet vahingot ja nähdään, mitä esimerkiksi suurpe-tokanta on. Tai nyt käsillä oleva naakka-asia, joka on kiitettävän hyvällä mallilla: kiitoksia vain maa- ja metsävaliokunnalle, erinomaiselle puheenjohtajalle ja koko valiokunnalle, siitä, että tämä homma on hoidettu kuntoon. Tämä ennakkoluulottomuus meidän pitäisi ottaa.

Sellainen kirkasotsainen suojeluvimma, mitä tässä maassa on: Katsokaapa muuten noita merialueita. Siellä itämerennorppa ja harmaahylje syövät kaikilta kalastajilta elinkeinot pois. Sitten meidän ainoaksi vaihtoehdoksemme, hyvät ystävät, jää syödä ulkomaista kalaa, ja saadaan siitä dioksiinia ja muita hyviä lisäaineita kehoomme. Onhan siinä tietysti se hyvä puoli, että kun dioksiinia saa riittävän paljon, ei tämä maallinen tomumaja happane ja madot ihmettelevät tuolla haudassa, että mikäs tällä kaverilla on, kun tähän ei mikään pure. Tämä on vakava juttu, mutta toivon, että te, arvoisat Vihreän liiton edustajat, jonain päivänä laskeutuisitte sieltä norsunluutornista oikeaan elämään, kävisitte siellä maatilalla näkemässä, mitä maanviljelijät tänä päivänä esimerkiksi näiden hanhien takia näkevät. Tai suurpedot: pitääkö niiden kahden pienen pojan illalla olla sisällä sen tautta, että isä ja äiti eivät jouda niitä valvomaan pihalla tai ukki ei jouda tai mummi on jossakin muualla?

Pöytäkirjan asiakohta PTK 70/2018 vp

Arvoisat edustajakollegat ja Luonnonvarakeskuksen johto siellä, jos satutte kuulemaan — en ole vielä nähnyt sellaista Luonnonvarakeskuksen johtajaa, joka olisi aidosti tullut kuuntelemaan, kyllä he ovat kuulevinaan mutta eivät kuuntele — missä teidän moraalinne on, kun tällaista teette? Kyllä minä pikkuisen peräänkuulutan sitä virkamiehille kuuluvaa, laissa edellytettävää rehellisyyttä ja virkamieslaissa olevaa edellytystä, että pitää vaalia yhteistä hyvää ja toimia rehellisesti ja avoimesti. Tässä asiassa sitä ei ole tehty, ja siitä olen hyvin pahoillani.

19.16 Jari Myllykoski vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Vertauksenne siitä, että vihreät ovat norsunluutornissa, oli kyllä niin ontuva, että en pysty sitä allekirjoittamaan, ja pidän hieman hämmäntävänä sitä, että käytätte tällaista vertausta.

19.17 Hanna Halmeenpää vihr: Arvoisa rouva puhemies! Palatakseni nyt tässä käsitellyssä olevaan varsinaiseen asiaan, esitykseen metsästyslain muuttamisesta, Suomen Metsästäjäliitto lausunnossaan ja moni muukin asiantuntijataho lausunnossaan toteaa: ”Naakka on älykäs lintu, joka oppii nopeasti välttämään vahinkokohteita, joilla niitä ammutaan.” Näinhän tämä asia on, ja juuri tästä syystä nyt käytössä olleet poikkeuslupamenettelyt ovat tehonneet poikkeuslupia myöntävän tahon mukaan hyvin. Kyse ei ole siis siitä, ettemmekö me ymmärtäisi, että naakkakanta on runsastunut niin, että sitä pitää häätötoimenpiteitten ja rakennusten verkottamisen ohella ampumallakin metsästää, vaan kysyisin niinpäin, että ettekö te ymmärrä, että se ampuminen ei ole lopullinen ratkaisu ongelmaan eikä tässä sellaista byrokratian purkuilmiötäkään tapahdu, jota perusteluna käytätte, koska edelleenkin pesimäaikana poikkeuslupamenettelyt ovat voimassa. Se, että poikkeuslupia on myönnetty nyt kaksi- ja jopa kolmevuotisiksi, on mielestäni aika joustava käytäntö, ja hyvä niin. Mutta siitä olen eri mieltä nykykäytännön suhteen, että kun hinta on 150 euroa, niin mielestäni se on aika korkea ja silloin sitä voitaisiin kyllä joustavoittaa laskemalla sitä hintaa.

Valiokunta on todella käsitellyt asian hyvin ripeästi, niin ripeästi, että ennen kuin itseään ehdin ymmärtää, niin asiantuntijakuuleminen oli jo päätetty eikä siinä kuultu sen enempää viljelijöitä kuin poikkeuslupia myöntävää tahoakaan eikä esimerkiksi Eviraa. Missään asiantuntijalausunnossa ei ole tullut ilmi sellaista, että naakasta olisi muodostunut lintu, joka on taudin levittäjä, ja tässä erityisen hygieniariskin vuoksi oltaisiin naakkaa metsästyksen piiriin siirtämässä. Hyvät ystävät, jos teillä on kotinne pihalla lintulauta, niin siellä on vakavia tauteja. Suosittelen pesemään kädet joka kerta, kun lintulaudalla asioitte. Mutta sellaista tietoa ei ainakaan valiokunnalle ole saatettu, että naakka olisi nyt jotenkin erityinen taudin levittäjä ja siitä olisi tässä lakiesityksessä kyse. Tauteja on kaikkien lintujen ulosteissa. Naakka ei ole siitä poikkeus parempaan eikä huonompaan suuntaan.

Arvoisa puhemies! Totean vielä sen, että luonnonvaraiset eläimet eivät harjoita terrorismia. Pidän tämältyyppisiä luontovihamielisyyden ilmauksia tässä salissa melko asiattomina.

19.19 Ulla Parviainen kesk: Arvoisa puhemies! Todellakin täytyy todeta mielihyvällä se, että tämä on ripeästi viety eteenpäin. Toivon tietenkin, että tuo valkoposkihanhiin ja merimetsoihin kohdistuva asia, sääntely, menisi myös pian eteenpäin.

Mutta sitten kun edustaja Hoskonen otti esiin petojen aiheuttamat vahingot, niin kyllähän asettelussa elinkeino vastaan suojellut eläimet joskus tuntuu, että elinkeinonharjoittaja on siinä alakynnessä. Otan esimerkiksi poroelinkeinolle petojen aiheuttamat vahingot.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 70/2018 vp

Korvaus tulee, mutta se ei missään tapauksessa kata sitä kaikkea työtä ja tuskaa, mikä niistä tulee.

Mutta monesti olen miettinyt tätä, miten kankea on tämä systeemi siinä vaiheessa, kun tätä rauhoitusta pitäisi purkaa. Edustaja Kurvinen viittasi tähän. Eikö tässä voisi olla tällainen systeemi, että kun populaatio kasvaa todellakin yli sen kestävänsä tason, niin jollain tavalla pitäisi olla helpompaa se, että raukeaisivat nämä rauhoitukset? Se tietenkin tarkoittaisi sitä, että pitäisi laskentajärjestelmien olla sitten hyvin tarkkoja, joten se voi siihen kaataa. Mutta toivoisin, että ei aina olisi tällainen vastakkainasettelu sitten, kun näitä asioita yritetään uudelleen ratkoa.

19.21 Hannu Hoskonen kesk: Arvoisa rouva puhemies! Kysyn vielä erilaisista petokannoista, kun naakka-asia nyt on kiitettävästi hoidettu tällä kuntoon — ja näin pitää toimia merimetsojen ja näin pitää toimia valkoposkikihanhien ja muidenkin kanssa — sen perään, kun Luonnonvarakeskus suurpetoarvioita tekee. Muistan sen ajan, kun Alexander Stubb ollessaan pääministerinä joutui kerran muutamasta varomattomasta prosenttiarviostaan — sanoiko hän sen väärinpäin, vai muistiko hän sen väärinpäin — tilanteeseen, että heti oli välikysymyksen teko. Välittömästi kyseinen herra, pääministeri, joutui suuren epäilyksen alle siinä, puhuiko hän totuuden vierestä. En sano sitä sanaa, kun se tässä talossa kuulemma on kielletty, mutta häntä syytettiin siitä. Mutta entäs sitten, kun Luonnonvarakeskuksen johtajat vääristelevät näitä petokantoja? Eikö heillä ole mitään vastuuta? Virkamieslaki ja myös Suomen laki edellyttävät, että heidän pitää virassaan toimia huolella ja edistää yhteistä hyvää. Jos Kuhmon alueella on 35 sutta laskennassa laskettu ja virallinen kanta on 5 ja samaan aikaan Luonnonvarakeskuksen työmies siellä harjoittaa susien ruokintaa ja valokuvausta valtion rahalla, työaikana, valtion kalustoa käyttäen, niin siinä herää mieleen kyllä kysymys, että onko tämä oikein. Ja uskallan seisoa omilla jaloillani, sillä niin kuin sainoin, olen siellä itse paikan päällä käynyt ja nähnyt ne valokuvat. Minä vain kysyn teiltä, arvoisat kansanedustajakollegat, onko tämä oikein, että virkamies tekee tätä. Minä olen tästä niin pahoillani, että ne ihmiset vaarantavat siellä rajaseutukunnissa joka päivä henkensä, ei vain Kuhmossa, myös Ilomantsissa, Ylä-Savossa, Vieremällä ja niin edelleen.

Tässä huoneessa tällä hetkellä on monta äitiä. Kuinka moni teistä laskisi oman lapsen pihalle leikkimään, kun tietää, että susi on syönyt edellisenä päivänä naapurin koiran ja käynyt laitumella olevien lehmien kimppuun? Minä olen ihan varma, että tässä salissa suuresti tietävät Vihreän liiton edustajat muina miehinä katselevat muualle ja ovat ikään kuin eivät tietäisi mitään. Nämä lapset elävät siellä jokapäiväisen uhkan kanssa joka ainoa päivä. Joka ainoa päivä, kun koulureppu pannaan selkään ja lähdetään tien varteen, se uhka on edessä. Jos isä tai äiti ei jouda viemään taksille sinne tien varteen, niin kuka heitä suojelee? Iltarukous, aamurukous toivon mukaan — mutta siitä ei ole apua, jos hukkalauma sattuu kohdalle.

Täällä me seisomme ja puhumme kauniita, hyvä näin. Mutta peräänkuulutan virkamiesten asennetta tähän. Kyllä pitää valtion virkamiehen noudattaa lakia ja pysyä totuudessa, ja sitä tässä asiassa ikävä kyllä ei ole ollut.

Toinen varapuhemies Tuula Haatainen: Valiokunnan puheenjohtaja Kalmari.

19.23 Anne Kalmari kesk: Rouva puhemies! Edustaja Halmeenpää kysyi, eikö keskusta ymmärrä sitä, että poikkeusluvilla olisi voinut selvittää. Poikkeusluvilla ei ole voinut kaikis-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 70/2018 vp

sa tapauksissa selvitä, ja ilmoitusmenettelyä ei ole voinut käyttää niin kauan kuin naakka on ollut luonnonsuojelulain piirissä. Nyt kun se on metsästettävä laji, ilmoitusmenettelyyn voidaan siirtyä, enkä usko, että riistahallinnon ihmiset lähtevät rengastamaan lintuja silloin, kun pitäisi myöntää poikkeuslupa, vaan he käsittelevät poikkeusluvan asianmukaisesti ajassa, ja sen jälkeen, kun se on käsitelty, voidaan siirtyä ilmoitusmenettelyyn. Kukaan ei halua Suomesta tappaa naakkaa sukupuuttoon. Naakka kuuluu suomalaiseen lajistoon, ja siellä se tulee pysymään, mutta saamme torjuttua haittoja ja saamme parannettua elintarvike- ja ympäristöturvallisuutta.

Ja vielä mitä merimetsoon ja valkoposkikihanteen tulee, meidän tulisi kiihkottomasti pystyä arvioimaan silloin, kun joku laji runsastuu niin, että se aiheuttaa luontoon kohtuutonta haittaa, miten voimme näitä luonnolle ja ihmisille koituvia haittoja vähentää.

19.25 Krista Mikkonen vihr: Arvoisa puhemies! Olen aivan samaa mieltä, kuten valiokunnan puheenjohtaja tässä päätti, että meidän todellakin pitäisi pystyä kiihkottomasti näitä asioita käsittelemään. Mutta valitettavasti nyt tässäkin keskustelussa tämä ei ihan toteutunut. — Kiitos.

Yleiskeskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 83/2018 vp sisältyvän lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotuksen ensimmäinen käsittely päättyi.